

LAMBAYI SÖNDÜRMEK...

kimin için?

Alışkanlıkla ben banyomun lambasını yanık bırakırım. Bu kez söndürmeyi düşündüm. Şimdiye kadar yapmış olduğum israfı önlemeliyim.

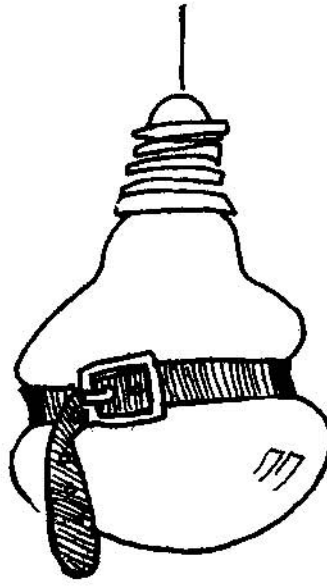
Elbette enerjiyi boşuna harcamamak gerekir ama, asıl müsrif kimdir? Benim gibi küçük tüketiciler mi yoksa büyük endüstriciler mi?

İş atom bombası imal etmeye gelince onlar iktisat etmek için hiç bir kuşku duymamaktadır. Eğer ben harcamalarımı kısıtlarsam onların amaçlarını gerçekleştirmesine yardım etmiş olurum. Böylece onlar da nükleer denizaltı imal etmek olanağına kavuşurlar. Bunları düşününce tekrar banyoya gidip lambayı yaktım.

Eğer herkes benim gibi yaparsa petrol ithalatı yükselmeye devam eder, Fransa'nın dış ticaret açığı çoğalır ve netice itibarıyla Amerika'nın ağızına iyice düşmüş oluruz. Ford'a gidip birkaç milyon dolar istemek durumunda kalırız, tıpkı İtalya gibi... Banyonun ışığını yanık bırakmak emperyalizmin yatağını hazırlamak gibi birşey olur. Kararımı tekrar gözden geçirdim ve ışığı söndürdüm.

Enerji krizinin ekonomik krizi artırdığını kabul ediyorum. Ama bunun fedakarlıklarına ben mi katlanacağım? Bunalım kapitalist sistemin tümünü tehlikeye atmaktadır. O halde üretimin azalmasını önlemek için uğraşmak durumunda olan burjuvazi olmalıdır. Ben hakim sınıfın çabalarını kolaylaştırmak durumunda değilim. Kriz isterse gelsin beni ilgilendirmez, zira zararlı çıkacak olan

(Le Nouvel Observateur'den)

sistemin kendisidir. Tekrar lambayı yaktım.

Enerji israf etmekle ben ne yapmış oluyorum?

Kötülüğün gelmesine yardımcı mı oluyorum? 1920'lerin Almanya'sında bunun nelere mal olduğu görülmüştür. Ekonomik bunalım bazı özel koşullarla birleşerek Hitler'in iktidara gelmesine yol açmıştır. Daha sonra harp olmuş, temerküz kampları kurulmuş, 10 milyon civarında insan ölmüştür. O halde ben de aynı hatayı tekrar etmekteyim. Derhal koşup banyo lambasını kapattım.

işçi ve köylüler iktisat edip etmeme konusunda bir soru sormamaktadırlar. Kriz ister olsun ister olmasın onların zaten çok dar bir bütçeleri vardır. Herşeye dikkat edip her kuruşlarını hesap etmektedir-

ler. Bu tip sualleri soranlar benim gibi küçük burjuvalar olmaktadır. Şu halde ben düşüncelerime ideolojik bir kisve vermek için bir teori kuruyordum ve yaptığım iş de kapitalist devletin çıkarlarına hizmet etmek olmaktadır. Tasarruf yapıyorum çünkü ekonomik krizden korkuyorum. Çünkü kriz benim küçük burjuva çıkarlarımı tehdit etmektedir. Çünkü tarihi an geldiğinde orta sınıf daima efendileri olan büyük burjuvaların hizmetine girmektedir.

Bu Şili'de de aynen böyle olmuştur. Bu yüzden de Ailende katledilmiş ve faşizm Şili'ye yerleşmiştir. İşte gerçek: İşığı söndürmekle sistemin bana bahsettiği imtiyazları korumak istiyorum. Tereddüt edişim de bunu doğrulamaktadır. Sosyalist kampa katılmaktan korkuyorum. Hayır, hayır, hayır. Tekrar kalkıp banyonun, mutfağın, tuvaletin, salonun ışığını yaktım. Onlar yetmiyormuş gibi radyoyu, televizyonu açtım, bulaşık makinesi ve mikseri çalıştırdım.

Bu tipik bir sorumsuzluk örneği. Petrol rezervlerinin sınırlı olduğu bilinmektedir. Sosyal sistem ne olursa olsun sorun aynı kalmaktadır. Dünya nimetlerini nasıl işletmek gerekir? Gelecek kuşakların kaderi bugün bizim yapacağımız işe bağlı bulunmaktadır. Böyle yapmakla gelecek kuşakları sefalet mi sürüklüyorum. Kendime bir strateji çizinceye kadar banyo hariç bütün lambaları söndürdüm. Bir koltuğa gömüldüm, beni bu tereddütten kurtarmaları için düşünürlerin kitaplarını okumaya karar verdim.

CIA BAŞKANI: "ABD, ÇIKARLARI ACISINDAN GEREKLİ GÖRÜRSE DÜNYANIN HER YERİNE MÜDAHALE EDER"

Amerikan Merkezi Haber Alma Örgütü (CIA)'nın Başkanı V.Colby ABD'nin, kendi çıkarları açısından gerekli gördüğü takdirde dünyanın her yerine müdahalede bulunma hakkı olduğunu öne sürmüştür. Amerika'da yayımlanan "US News And World Report" adlı dergiye verdiği demeçte Colby, Amerika'nın dünyanın herhangi bir kesimine müdahalesinde göz önüne aldığı kıstasların, kendi ulusal çıkarlarının yanısıra müttefiklerinin çıkarları olduğunu da belirtmiş, şöyle konuşmuştur:

"Bazı durumlarda, dostlardan bazılarına yapılacak gizli bir yardım, ya da belli bir politikaya taraftar ülkelerden birine verilecek "hafif bir omuz" bize, geniş çaplı bir bunalıma meydan vermeden durumu istediğimiz yönde etkileme imkanı verir."

"Bir çok ülke, çıkarları tehlikeye düştüğü zaman kuvvete başvurmak zorunda kalmaktadır. Bu açıdan, casusluk yapmak, kuvvete başvurmaktan daha fazla ahlaka aykırı değildir."

ESKİ BİR CIA MENSUBU, KISSİNGER'IN ALLENDE'YI DEVİRMEK İÇİN CIA'YA EMİR VERDİĞİNİ AÇIKLADI

ABD Merkezi Haber Alma Ajansının (CIA) eski sorumlularından Victor Marchetti verdiği bir demeçte ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'in CIA'ya Şili'de Salvador Ailende hükümetini devirmeğe çalışmasını emrettiğini söylemiştir.

14-yıl CIA ajanı olarak çalışan Marchetti "CIA Ailende'nin 1970 yılında iktidara gelmesini önlemek için 20 milyon dolar harcamıştı" demiş ve Ailende'nin ölümünün ve ABD halkı adına işlenmiş başka cinayetlerin manevi sorumlusunun Kissinger olduğunu ileri sürmüştür. • Marchetti'ye göre CIA içinde düşman hatları gerisine sızarak ya da sabotajlar düzenleyerek askeri hareketlere teknik yardım sağlayan "Uzmanlar**dan kurulu bir "Özel hareket bölümü" de bulunmaktadır. Bu bölüm Vietnam'da Diem'in ve Santa Domingo'da Rafael Trujillo'nun öldürülmesi gibi siyasi cinayetler işlenmesiyle de uğraşmaktadır.

CIA AJANLARINA SAHTE BASIN KARTI DAĞITILIYOR

Amerika içinde casusluk faaliyetlerini yürütmekle suçlanan Amerikan Merkezi Haber Alma Örgütü (CIA) ajanlarını, ülke içinde düzenlenen gösteriler sırasında, göstericilerin arasına kolaylıkla karışabilmelerini sağlamak amacıyla gazeteci süsü verildiği ve kendilerine sahte "basın kartları" dağıtıldığı New York Times gazetesinde açıklanmıştır.

Kimliğini gizli tutan eski bir CIA ajanı ile yaptığı mülakatı yayınlayan gazeteye göre, CIA'nın Amerika içi faaliyetleri 1960 yıllarında başlamıştır ve örgüt, yurt içi faaliyetlerini yürütebilmek amacıyla, şimdiye kadar adı pek duyulmamış "tç Harekat Dairesi" adı altında bir organ vücuda getirerek buna çeşitli kentlerde büro açmıştır. Bu bürolarda görevli CIA ajanlarının, özellikle Kara Panterler ile Amerika'nın Vietnam'a müdahalesi aleyhinde gösteri düzenleyenlerle yakından "ilgilendikleri" bildiril-

mektedir.

Öte yandan "Time" dergisi, CIA ajanlarının haklarında bilgi topladığı Amerikalı önemli kişilerden bazılarının adlarını açıklamıştır. Dergiye göre bunlar Yüksek Mahkeme Yargıç William Douglas, Temsilciler Meclisi Üyesi Claude Pepper, Missouri Senatörü Edvard Long ve bir başka Temsilciler Meclisi Üyesi, Cornelius Gallagher de bulunmaktadır.

Bunlardan Yargıç Douglas'm 1960'larda Dominik Cumhuriyeti'ne yaptığı bir gezi nedeniyle, Pepper'in Dominikli yöneticilerle olan ilişkileri nedeniyle, Senatör Long'un Uluslararası Şirketler Temsilcileri ile yakın ilişkileri bulunması nedeniyle ve Gallagher'in de seçim bölgesindeki Kübalı mültecilerle yakın ilişki kurmuş olması nedeniyle CIA ajanlarının takibine maruz kaldığı yine "Time" da açıklanmaktadır.

Bilindiği gibi CIA in Amerika Birleşik Devletleri Sınırları içinde bu gibi faaliyetlerde bulunmasını kuruluş kanunu yasaklamaktadır.

PORTEKİZ HÜKÜMETİ NATO TOPLANTILARINA KATILMAMA KARARI ALDI

CIA ile çokuluslu Amerikan Şirketlerinin Portekiz'de mevcut hükümeti düşürüp, yerine sağcı bir hükümet getirmek çabası içinde bulunduğu ileri sürülüyor.

Brüksel'deki NATO merkezi çevrelerinden sızan bir habere göre NATO'nun 10 aralıkta nükleer planlama toplantısına Portekiz Hükümeti katılmama kararı almıştır. Bu kararın yorumunu yapan çevreler, Portekiz'deki çokuluslu şirketlerin hükümette bir komünist bakan bulunmasına ve bakanlar kurulunun genellikle sol eğilimli üyelerden oluşmasına karşı bulduklarını, bunun için de suni darlıklar yaratıp, besin maddelerini depolarda stok ederek hükümeti yıpratmaya çalıştıklarını söylemektedirler. Bu yorumcuların ifadelerine göre Portekiz Hükümeti kendisine karşı oynanan bu oyunun farkına varmış ve ülkedeki CIA ajanlarına Portekiz'in işçilerine karışmalarını ihtar etmiştir.

Çokuluslu Amerikan şirketlerinin besin darlığı yoluyla Portekiz'de hükümet buhranı yaratmaya çalıştığı ünlü Le Monde Diplomatique Gazetesi'nce de ileri sürülmektedir. Siyasal ve ekonomik yazılarının ciddiliğiyle tanınan Le Monde Diplomatique gazetesi Portekiz piyasasında buhran ve işsizlik yaratmak için ülkedeki çokuluslu Amerikan şirketleri olan Applied Magnetics, Signetics Limited Fabrikaları kapılarını kapamış, işçilerin işlerine son vermişlerdir. Ekonomik çevreler Portekiz'de besin sanayinin de çokuluslu Amerikan şirketlerinin tekeli altında bulunduğunu, bu şirketlerin mevcut Portekiz Hükümeti'ni düşürüp yerine sağcı bir hükümet getirmek için besin maddelerini depolarda stok edip piyasaya salmadıklarını söylemektedirler. Sonuç olarak, CIA ve çokuluslu Amerikan şirketlerinin bu olumsuz çalışmalarını öğrenen Portekiz Hükümeti, Brüksel'de yapılacak olan NATO nükleer planlama toplantısına katılmamayı kararlaştırmıştır.

DİRENEN YABANCI PETROL ŞİRKETLERİNİN ÇALIŞMA İZİNLERİ İPTAL EDİLECEK

Yabancı petrol şirketlerinin Türkiye'de kurdukları Ataş Rafinerisinin boş durması ve üretimini durdurması halinde millileştirilecektir.

Yabancı petrol şirketleri ve BP ihtiyacın bir kısmını üretmektedir. Bu petrol şirketleri, hükümetin ilan ettiği ham petrol fiyatını az bulmuşlar, artırılması için çeşitli girişimlerde bulunmuşlardır.

Bu arada BP, ithal edilecek ham petrol için Türkiye'de çıkacak gazetelere ilan vererek, Türkiye hükümetince saptanan fiyat üzerinde petrol satmak isteyen firmaların kendilerine başvurmalarını istemiştir. Bir ilgili bu konuda bilgi verirken şunları söylemiştir:

"Dış pazarlarda petrol arayan firmaların ilan verecekleri gazeteler herhalde Türkiye'de çıkan gazeteler olmamalıdır. Bu ilanlardan bir sonuç alınmayacağını bildikleri için sonra gelip "Ne yapalım bulamadık" diyeceklerdir. Ancak oyuna gelmeyeceğiz. Yabancı şirketlerin manevralarına karşı tedbirlerimizi almış bulunuyoruz. ATAS Rafinerisinin boş durması ve üretimini durdurması halinde çalışma izni iptal edeceğiz."

(Yeni Ortam, 23 Aralık 1974)

AFŞİN-ELBİSTAN PROJESİ İÇİN TEK İNGİLTERE'DE VERDİĞİ İLANLARLA 3 MİLYAR LİRALIK 1Ş İÇİN MÜTEAHHİT FİRMALAR ARİYOR

TEK, her biri 300 megavat kapasiteli 4 üniteden oluşan Afşin-Elbistan Termik Santralının inşasında kullanılacak ana araç ve gereçlerle türlü girdilerin ithal ve yapımı için, Batılı müteahhit firmalar aramaktadır.

Bu amaçla, Türkiye Elektrik Kurumu Santraller Dairesi Başkanlığı, dünyanın en ünlü iktisat gazetesi olan The Financial Times'e ilan vermiştir.

OECD ÜLKELERİ İÇİNDE TÜRKİYE PAHALILIKTA DÖRDÜNCÜ GELİYOR

İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından üye ülkelerin iktisadi durumları ile ilgili olarak yayınlanan son raporda, Türkiye'nin, OECD bölgesinde, ekim sonu itibarıyla, en pahalı beş ülke arasında yer aldığı açıklanmıştır. Türkiye'de fiyatlar son bir yılda % 25,5 artmıştır.

Tüketim malları fiyatları endeksi esasına göre hazırlanan OECD raporuna göre, 1974 ekiminde biten son bir yıl içinde, OECD ülkeleri arasında en yüksek fiyat artışı % 41,4 ile İzlanda'da görülmüştür. İzlanda'yı % 26,2 ile Japonya, % 25,7 ile Portekiz ve % 25,5 ile Türkiye izlemektedir. Aynı dönemde fiyatların % 24,8 oranında arttığı İtalya ise beşinci sırada yer almaktadır. Yunanistan'da ise fiyatlar % 20,8 artmıştır.

OECD bölgesinde, fiyatların en az arttığı ülke yine Almanya olmuş ve ekim sonu itibarıyla bu ülkede, fiyatlar son bir yılda sadece % 7 oranında artmıştır.

Almanya'yı % 9,7 artışla İsviçre ve % 10 artışla Avusturya izlemektedir.

OECD ülkelerinin fiyat artışı ortalaması ise % 14,5'dur. Diğer OECD ülkelerindeki fiyat artışları ise şöyledir: Kanada % 11,6, ABD % 11,2, Avustralya % 16,3, Yeni Zelanda % 11,5, Fransa % 14,9, İngiltere % 17,1, Belçika % 15,7, Lüksemburg % 10,8, Danimarka % 16,8, İrlanda % 10,7, Finlandiya % 18,4, Norveç % 10,5, İspanya % 14,4, İsveç % 12,2.

(Milliyet, 29 Aralık 1974)

İlanda, ihale şartnamesinin alınması, gerekli katılma belgelerinin verilmesi için istekli Batılı firmaların en geç 30 Ocak 1975 tarihinde saat 15.00'e değin, TEK'in Ankara'daki Genel Müdürlüğüne başvurmaları belirtilmektedir.

(Ekonomi Politika, 16 Aralık 1974)

ORTA ÖĞRETİMDE ÖZEL DERSLERE YILDA 100 MİLYON ÖDENİYOR

Orta öğretimde bütünlemeye kalan öğrencilerin, bir tek dersten sınıf geçebilmek için üç aylık kurs dönemi içinde özel dersanelere ortalama olarak 100 milyon lira ödedikleri tespit edilmiştir. Bu konu ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada, araştırmacılar çeşitli kaynaklardan elde ettikleri bilgilere göre ayrıca, özel tutulan öğretmenlere verilen paranın da 20 milyon lira civarında olduğunu ortaya çıkarmışlardır.

Bütünlemeye kalan bir milycn 880 bin öğrenciden, ortalama olarak 500 bini Türkiye'nin 55 ilinde bulunan 628 özel dershaneye sınıf geçebilmek amacıyla devam etmektedir.

Bütünlemeye kalan bir öğrenci, bir dersten devam ettiği özel kurslara üç aylık dönem içinde 275-325 lira arasında ücret öderken okullarda okul aile birlikleri ile koruma derneklerinin açtığı kurslara devam eden öğrenciler ise büyük kentlerde bir tek ders için üç aylık dönemde 225-275 lira arasında ücret ödenmektedirler.

Özel dersanelerde ders veren öğretmen ücretleri de kurs paralarına orantılı olarak her yıl biraz daha artmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının devlet okullarında ders veren öğretmenlerinin özel dersanelerde öğretmenlik yapmasını yasaklamasından sonra özel dersanelerdeki öğretmen ücretleri büyük artışlar kaydetmiştir. Hâlen bir öğretmene ödenen ortalama aylık ücret Ankara'da 5-9 bin lira arasındadır. Özel dersaneler, en fazla İstanbul'da bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı istatistiklerine göre İstanbul'da 123, Ankara'da 78, İzmir'de 29 özel dersane bulunmaktadır.

10'dan fazla özel dersane bulunan diğer illerimiz şöyledir: Adana, Balıkesir, Manisa, Eskişehir, Konya, Erzurum, Trabzon, Gaziantep, Diyarbakır.

630 özel dershanenin dağıldığı 55 ilin dışında kalan Hakkari, Bitlis, Siirt, Bingöl, Adıyaman, Muş, Bilecik gibi illerimizde özel dersane bulunmamaktadır.

(Hürriyet, 2 Aralık 1974)